

Regional udvikling set i internationalt lys

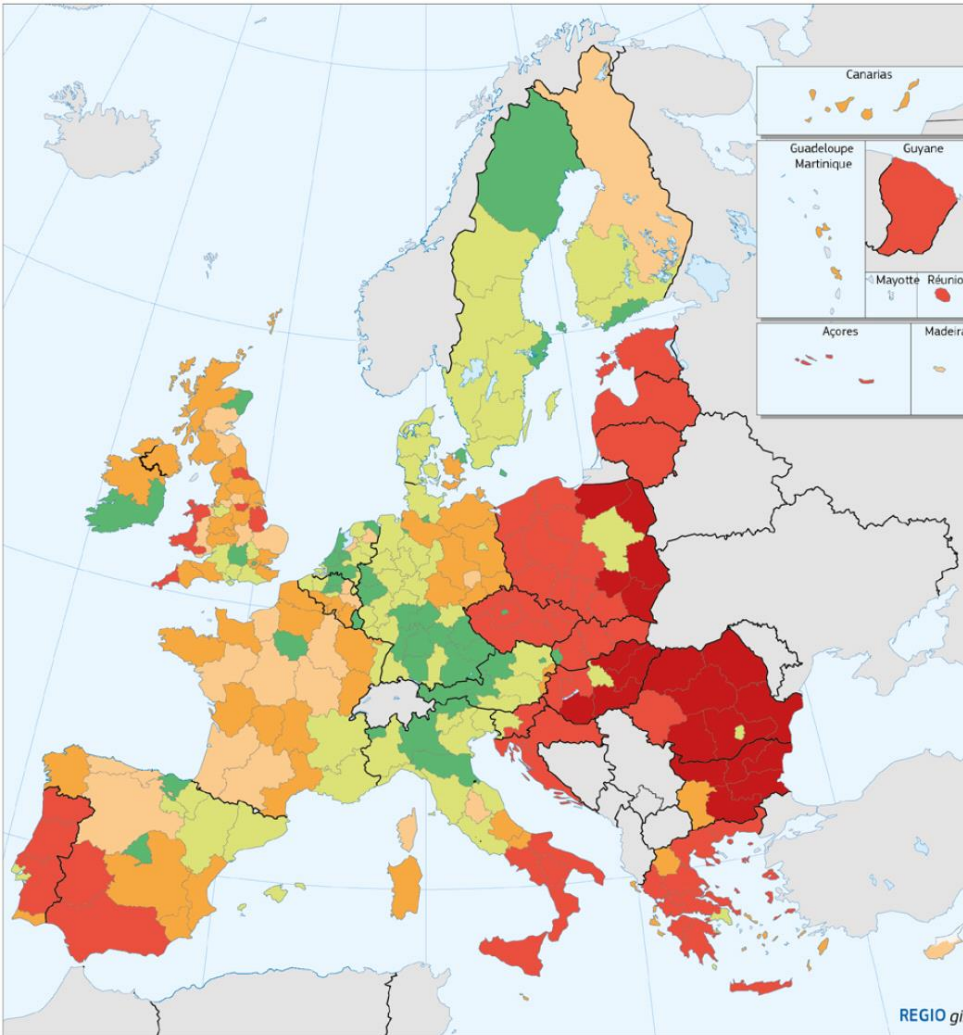
Ole Damsgaard

Danmark i balance? 16. maj 2017

De regionale uligheder i Europa er stadig store

Klassiske N- S, Ø-V skillelinier

Udvikling før/efter finanskrisen

Map 1.1 GDP per head (PPS), 2011

Index, EU-28 = 100

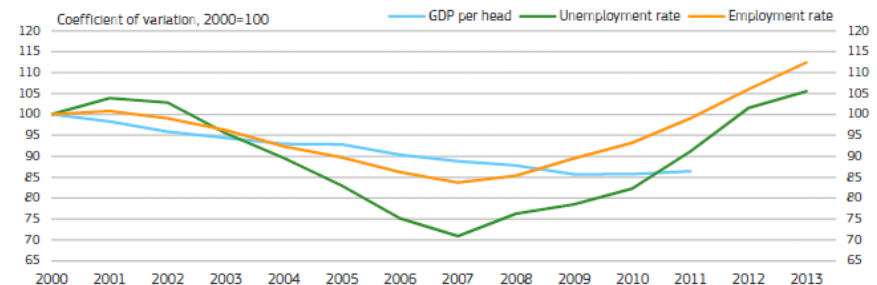
- < 50
- 50 - 75
- 75 - 90
- 90 - 100
- 100 - 125
- >= 125

Source: Eurostat

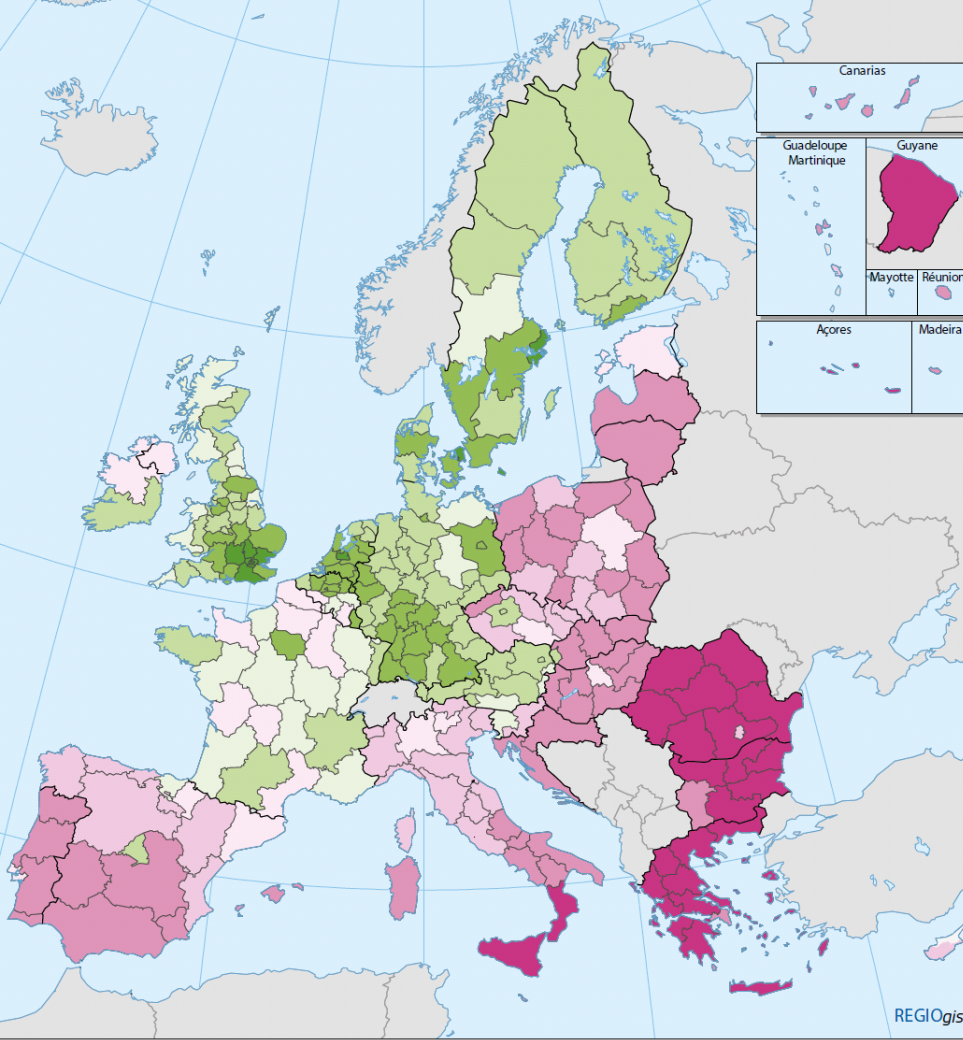
0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Figure 1.1 Coefficient of variation of GDP per head, employment rate (15-64), unemployment rate, EU-27 NUTS 2 regions, 2000-2013

Source: Eurostat, DG REGIO calculations

Stor forskel på i hvilket omfang EU's regioner har indhentet sin position fra før finanskrisen

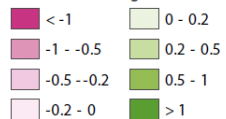
Uligheden er blevet dybere

Nordvest Europa klarer sig generelt godt

Danske regioner ligger i øverste ende, når den regionale konkurrenceevne sammenlignes

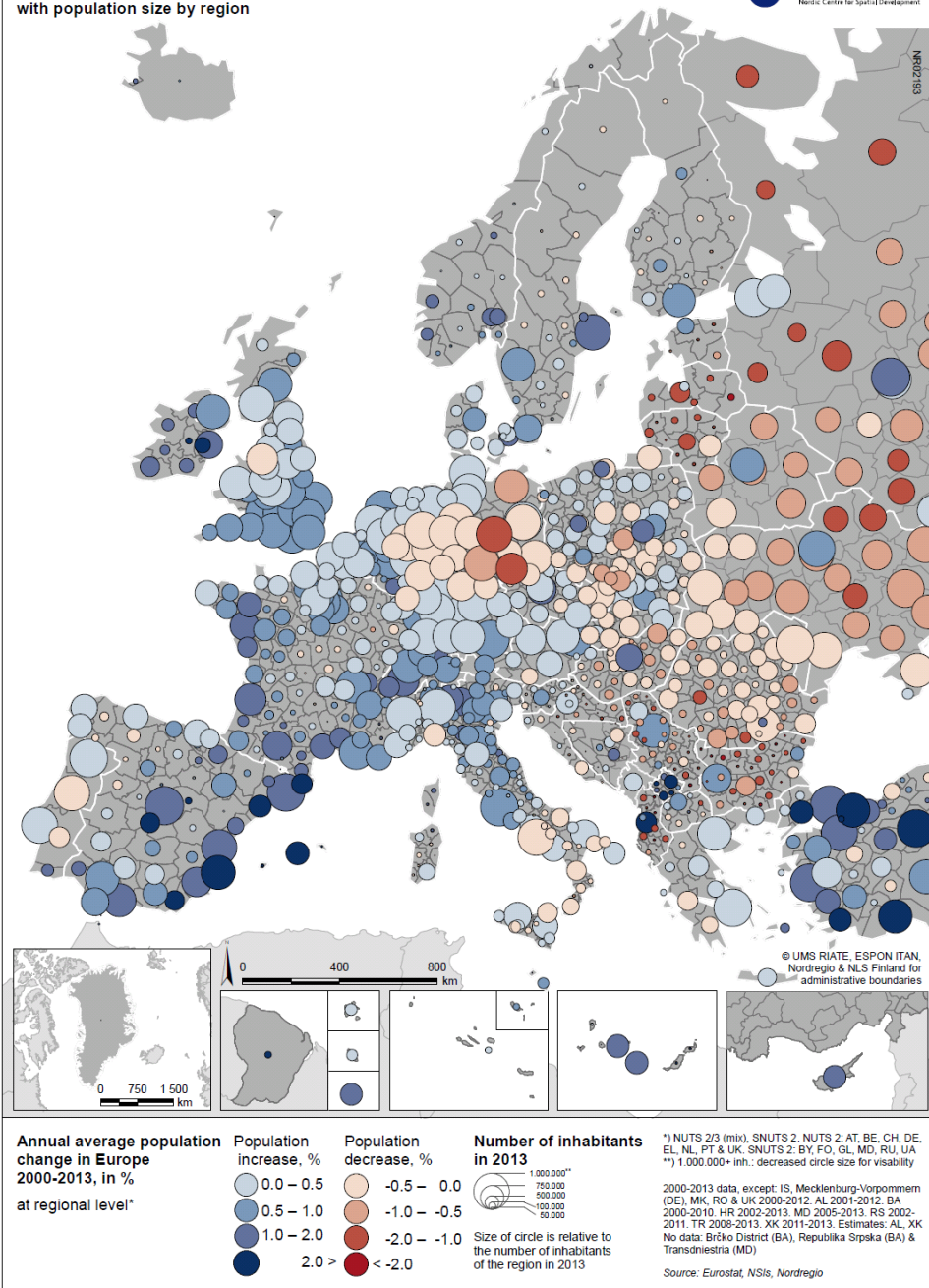
Regional Competitiveness Index - RCI 2016

Index: values range from low (negative) to high (positive)

EU-28 = 0
Source: DG REGIO

Befolkningsudviklingen fortæller om den mere langsigtede regionale udvikling

Generelt polariseret vækst:

Centralisering + øst- vest skillelinie

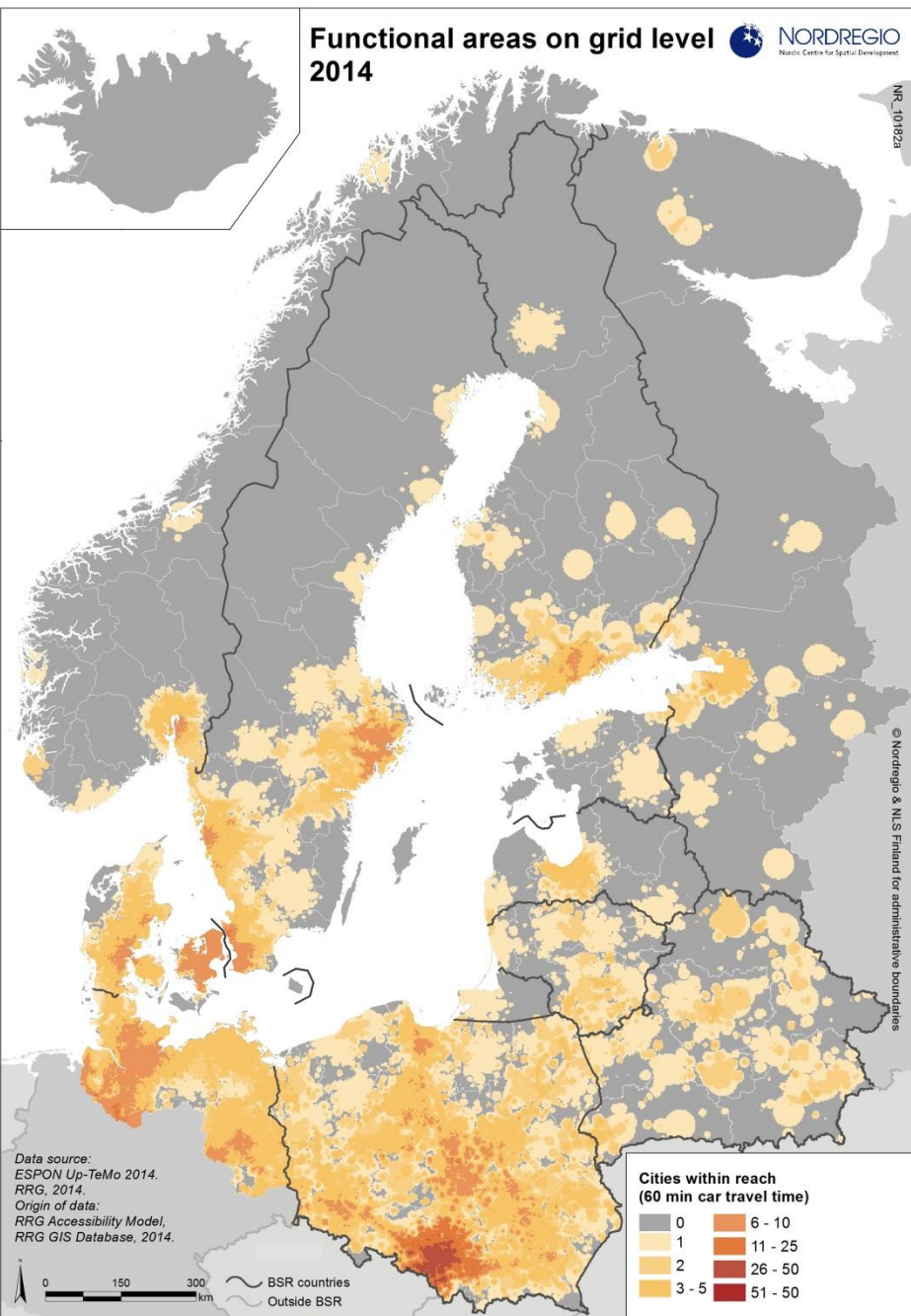
Danmark har en lidt svagere centralisering end mange andre lande

Danmark set i europæisk perspektiv

Danske regioner er overordnet set:

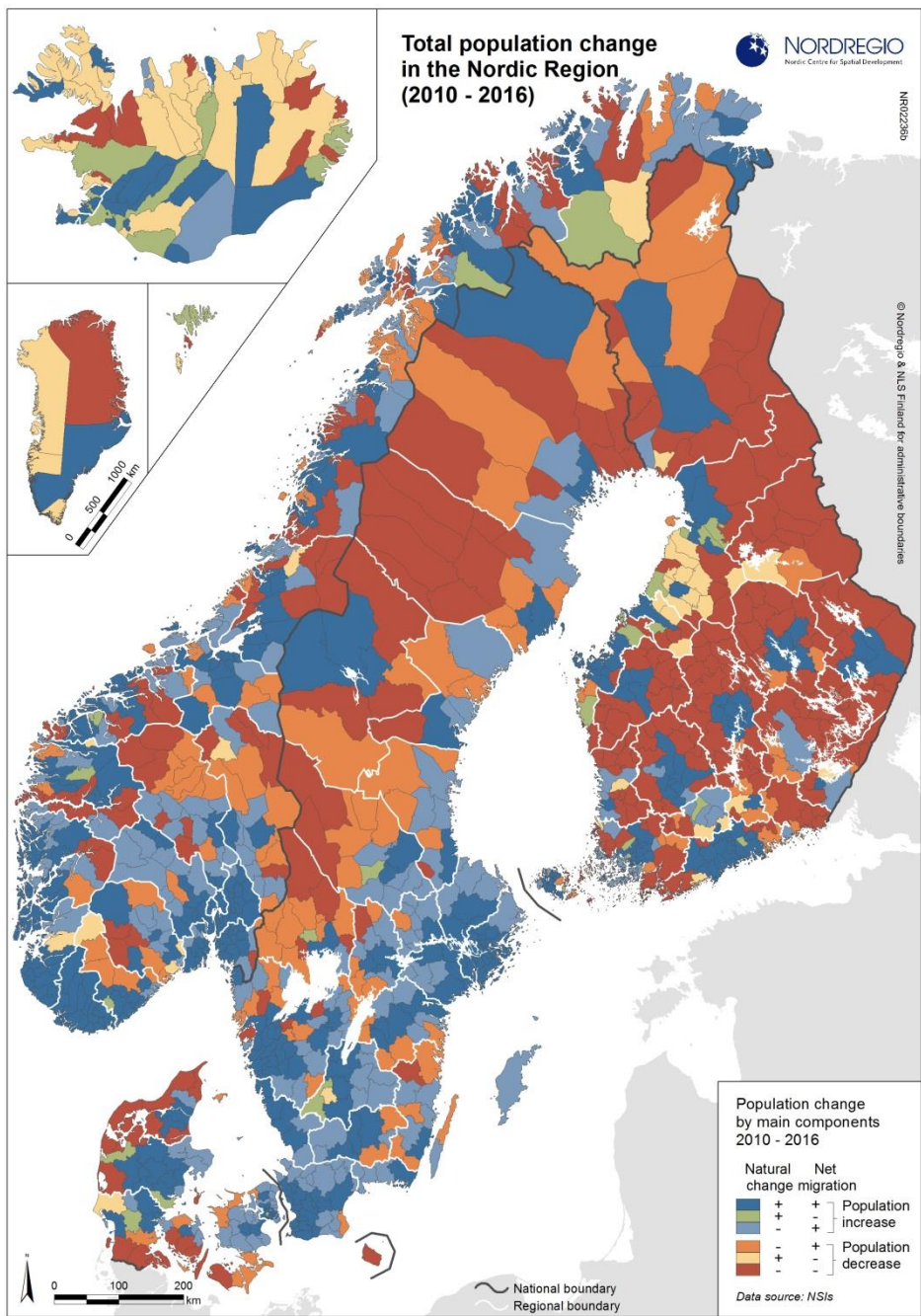
- Forholdsvis velhavende
- Befolkningsudvikling og velstandsfordeling mindre polariseret end i mange andre lande
- Forholdsvis konkurrencedygtige

Functional areas on grid level
2014

Danske regioner har i forhold til Nordiske en markant bedre tilgængelighed til byer og service

I en stor del af det perifere SE, FI og NO er der mindst 5 timers kørsel til nærmeste større servicecenter (og hospital)

Alle nordiske lande har oplevet en centraliseret befolkningudvikling gennem de sidste 20 år.

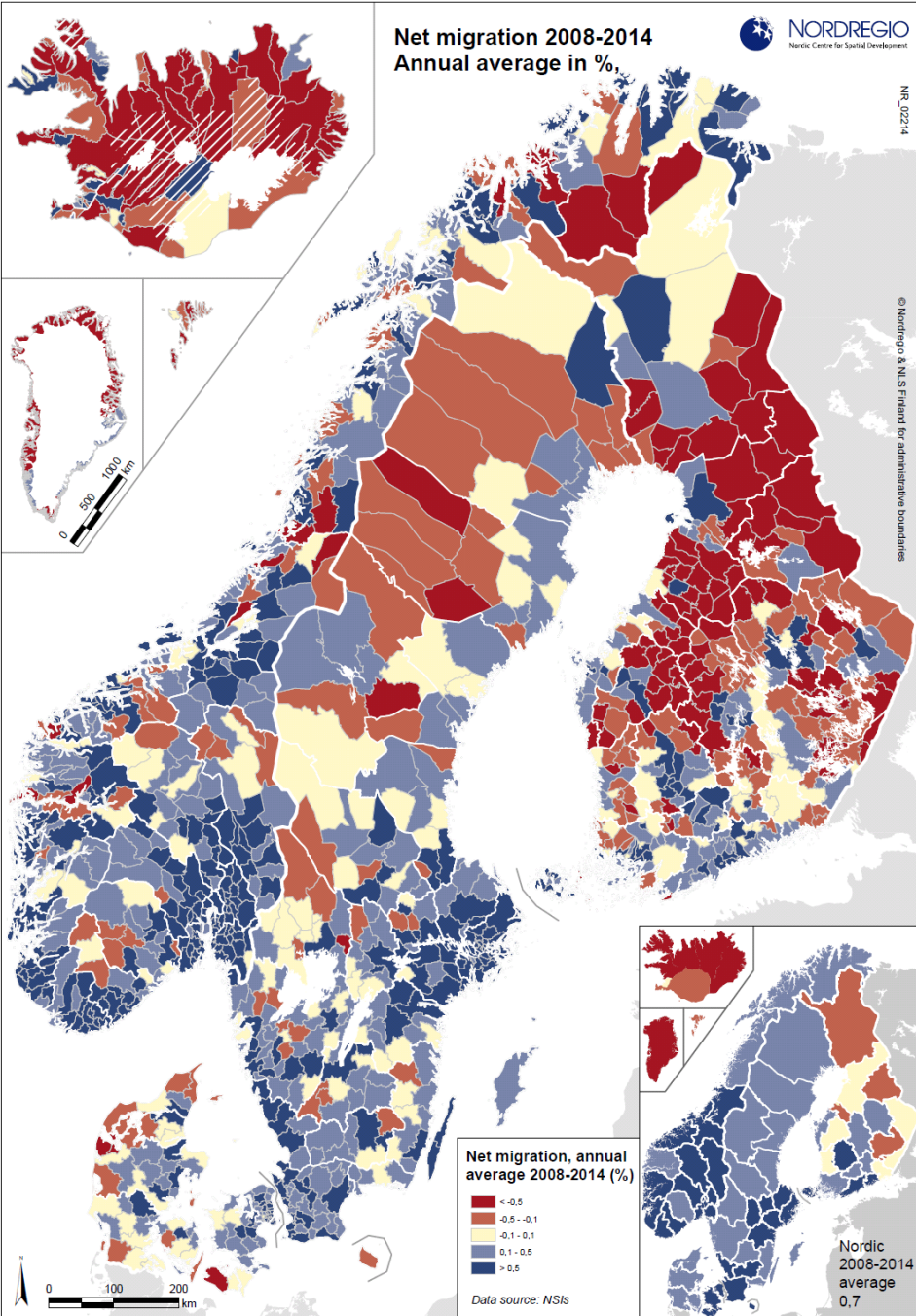
97% af befolkningsvæksten fundet sted i 30 største byer

I Danmark har centraliseringen været svagere end i de øvrige nordiske lande

København vokser kun halvt så hurtigt som Oslo og Stockholm

Norge har de sidste 50 år haft decentral udvikling som nationalt mål

Net migration 2008-2014
Annual average in %

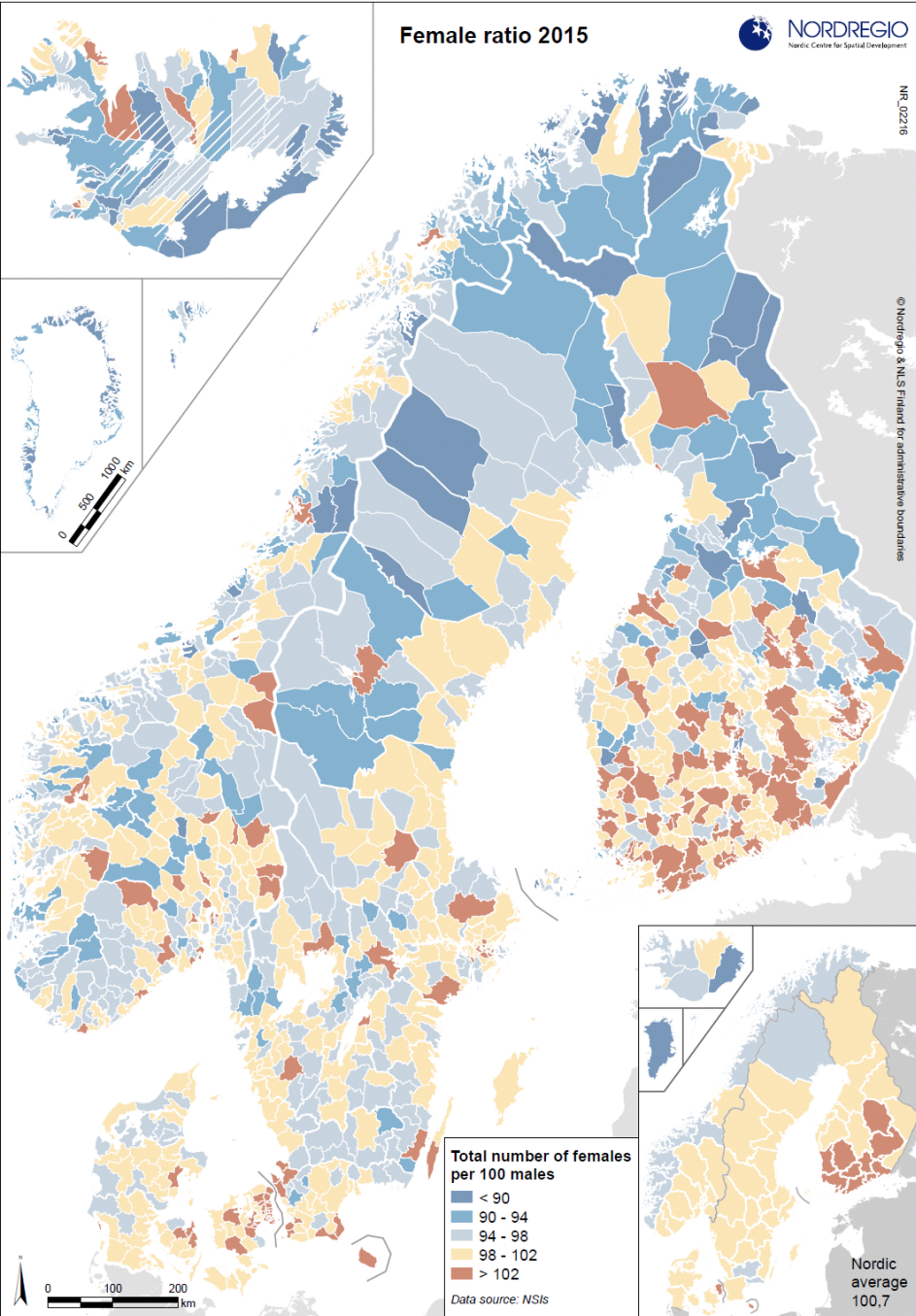
Efter finanskrisen har alle regioner i DK, NO og SE haft en positiv tilvandring I modsætning til de øvrige lande

På kommunalt niveau er der store nationale forskelle

Alle kommuner har både til- og fravandring, både indenlandsk og udenlandsk

Specielt største bycentre skiller sig ud ved at have en relativ stor udenlandsk tilvandring

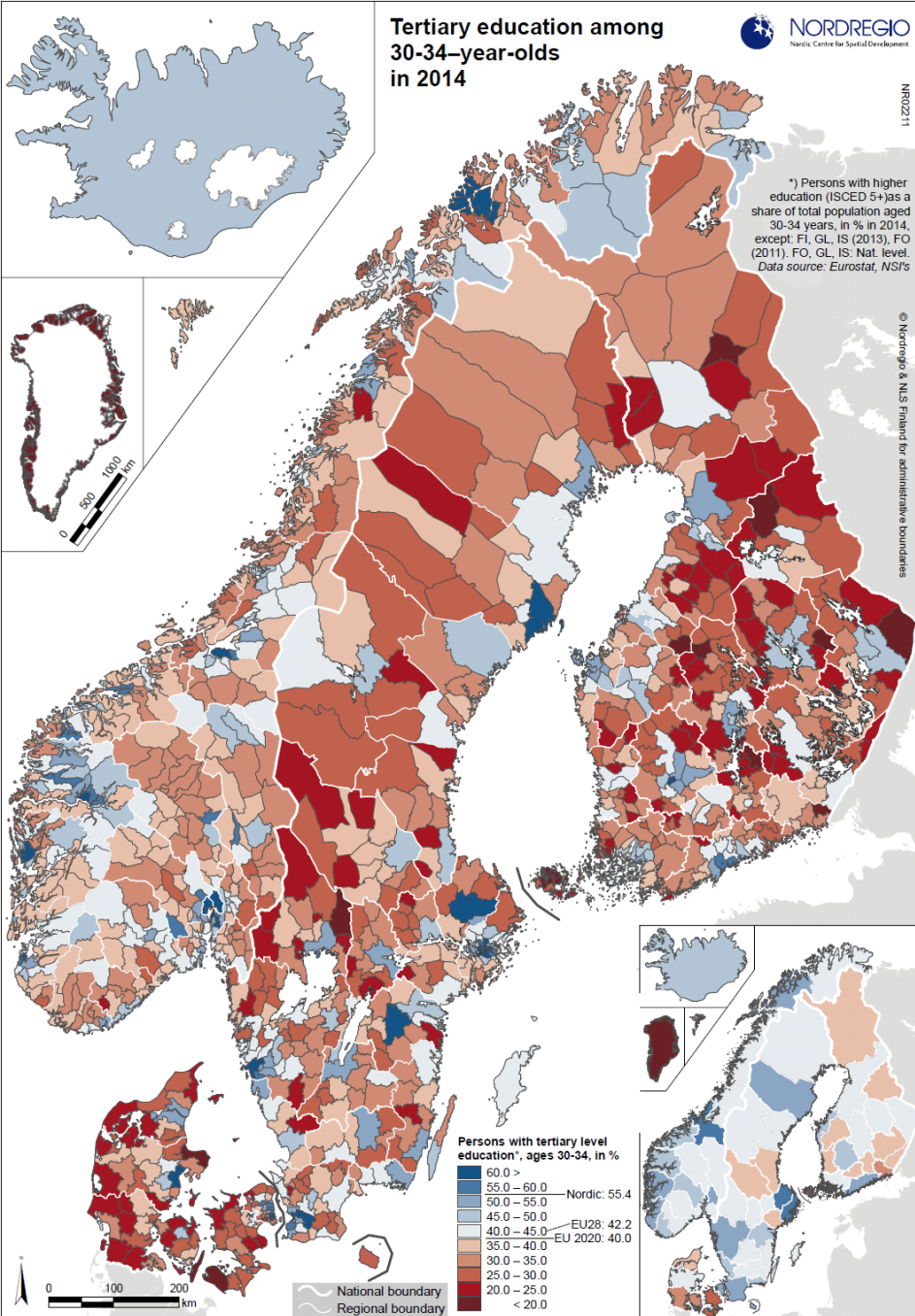
Den øgede centralisering giver demografiske udfordringer til kommuner uden større bycentre

Flere ældre, færre børn og unge, færre kvinder

Specielt det nordlige Finland, Sverige og det meste af Island har store problemer

Der er dog tegn på at udviklingen vender i landkommuner med størst tilgængelighed

Tertiary education among 30-34-year-olds in 2014

Ud over demografiske problemer resulterer den skæve regionale udvikling i en skæv fordeling af uddannede

Kun 2 danske regioner lever op til EUs mål om at 40% af de 30 – 34 årige skal have en højere uddannelse

En veluddannet arbejdskraft er en forudsætning for fremtidens virksomheder

Danmark set i et nordisk perspektiv

- Kun få danske kommuner har mere end en times bilkørsel til et større bycenter
- Kun de mest perifere kommuner har problemer med demografien
- Samme centraliseringstendens som resten af Norden, men svagere vækst i store byer
- Lidt skævere fordeling af unge med lang uddannelse
- Danmark har de sidste 20 år eller mere helt bevidst nedprioriteret regionalpolitikken